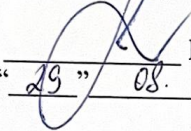

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО
“ 29 ” 08. 2025 р.

ПОГОДЖУЮ

В.о. зав. кафедри педіатрії №1,
доц. ЗВО

Тетяна ЧЕКОТУН
“ 28 ” 08. 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ
(курс за вибором)

Спеціальність	228 Педіатрія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Педіатрія», 2023
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	Педіатрії №1
Лектор	проф. ЗВО Тетяна ПРОЦЮК., доц. ЗВО Наталія ЧОРНОПИЩУК, доц. ЗВО Марина ПУГАЧ, доц. ЗВО Тетяна ЧЕКОТУН, доц. ЗВО Валентина АНТОНЕЦЬ
Контактна інформація	pediatrics1@vntu.edu.ua , м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 108
Укладач силабусу	Доцент ЗВО Наталія ЧОРНОПИЩУК

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ВК 4.2 //дисципліна професійної підготовки
Курс/семестр	4 курс VIII семестр
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин /2,0 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1 модуль
Структура дисципліни	Лекції - 14 год Практичні заняття 16 год Самостійна робота 30 год
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (або дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність.

Силабус навчальної дисципліни «Захворювання дітей раннього віку» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (ECTS), примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності «Педіатрія».

Дисципліна є вибірковою компонентом освітньо-професійної програми «Педіатрія», циклу професійної підготовки магістра педіатрії, розрахована на 1,1 кредитів, які здобувачі освіти засвоюють протягом 8 семестру на 4-му році навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з вибіркової дисципліни професійної підготовки «Захворювання дітей раннього віку», вивчення якої необхідне для успішної професійної діяльності. Предметним напрямком програми є деякі вибрані і актуальні сьогодні захворювання дітей раннього віку; програма орієнтована на отримання знань про етіологію, патогенез, критерії діагностики та принципи лікування певних нозологій дітей раннього віку, основні принципи інфузійної терапії, формування практичних навичок та вмій: збирати анамнез і проводити об'єктивне обстеження хворої дитини раннього віку; встановлювати попередній клінічний діагноз і відповідно до нього складати план додаткових обстежень хворого; інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних досліджень; проводити диференціальну діагностику захворювань раннього віку; визначати лікувальну тактику; надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах; заповнювати медичну документацію.

Передреквізити

Назва попередніх дисциплін	Отримані навички
1. Нормальна анатомія	Знати анатомічні особливості органів та систем дитячого організму
2. Нормальна фізіологія	Демонструвати знання про функціональне значення різних органів та систем. Знати вікові нормативи у дітей
3. Патологічна фізіологія	Застосовувати знання про патофізіологію місцевих та загальних запальних реакцій
4. Мікробіологія	Ідентифікувати основні причинно-значимі патогени – збудники

з вірусологією та імунологією	інфекцій у дітей та застосовувати методи їх специфічної діагностики. Застосовувати знання про стан імунної системи у дітей раннього віку. Тракувати результати імунологічних досліджень.
5. Догляд за хворими та сестринська практика	Демонструвати володіння навичками догляду за дітьми раннього віку при різних патологічних станах. Володіти навичками надання долікарської медичної допомоги.
6. Пропедевтична педіатрія	Володіти навичками збору анамнезу, клінічного обстеження. Визначати основні клінічні симптоми захворювань дітей раннього віку; демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей раннього віку.
7. Рентгенологія	Визначати основні рентгенологічні зміни зі сторони різних органів та систем (аномалії анатомічної будови, розмірів та положення органів), рентгенологічні ознаки захворювань дітей раннього віку.
8. Фармакологія	Володіти знаннями про основні групи медикаментозних засобів, що застосовуються у лікуванні захворювань дітей раннього віку
9. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я	Застосовувати знання про структуру надання медико-санітарної допомоги дитячому населенню для належного використання ресурсів системи охорони здоров'я в плані лікування та профілактики виникнення різних захворювань дітей раннього віку.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності: набуття знань, умінь, навичок для вирішення типових задач діяльності лікаря-педіатра в галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань дітей раннього віку, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

Постреквізити

Назва дисциплін	Отримані навички
Педіатрія	Застосовувати навички збору анамнезу, клінічного обстеження. Визначати основні клінічні симптоми захворювань дітей раннього віку; демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей раннього віку.
Неонатологія	Застосовувати навички збору анамнезу, клінічного обстеження та демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей віком до 28 дня життя.
Дитяча хірургія	Застосовувати навички збору анамнезу, визначати клінічні симптоми захворювань дитячого віку; демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей раннього віку, диференціювати хірургічну і соматичну патологію.
Інфекційні хвороби дитячого віку	Застосовувати навички збору анамнезу, клінічного обстеження, спираючись на основні клінічні симптоми захворювань дітей раннього віку, диференціювати інфекційні хвороби та демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей раннього віку.
Медична генетика	Застосовувати навички збору анамнезу, клінічного обстеження. Визначати основні клінічні симптоми захворювань дітей раннього віку;

	демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей з генетичною патологією.
Медична психологія	Знаючи аспекти ведення важкохворих дітей, застосовувати свої знання набуті протягом вивчення проблем педіатрії і надавати психологічну підтримку дітям раннього віку, сім'ям важкохворих дітей та здійснювати консультування паліативних хворих, не порушуючи медичну етику та деонтологію.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- проводити опитування та клінічне обстеження дітей раннього віку;
- визначати етіологічні, патогенетичні механізми захворювань дітей раннього віку;
- аналізувати типову клінічну картину захворювань дітей раннього віку;
- визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів;
- встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання;
- визначати необхідного режиму здорових пацієнтів, в тому числі дітей раннього віку та при лікуванні захворювань дітей раннього віку;
- визначати характер харчування при лікуванні захворювань дітей раннього віку;
- володіти принципами лікування, реабілітації і профілактики захворювань дітей раннього віку;
- діагностувати невідкладні стани у дітей раннього віку;
- визначати тактику надання екстреної медичної допомоги дітям раннього віку;
- визначати тактику ведення дітей раннього віку, що підлягають диспансерному нагляду;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії;
- вести медичну документацію.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1 «Захворювання дітей раннього віку»	VIII семестр 60 год/2,0 кредити	Лекції № 1-7 Практичні заняття №1-8 Теми для самостійного опрацювання №1-3
--	------------------------------------	--

Дисципліна включає 8 тем.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
практичних занять з дисципліни «ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ»
для студентів IV курсу медичного факультету № 2
(спеціальності «ПЕДІАТРІЯ»)

№	Теми заняття	К-ть годин
1	Несприятливі наслідки передчасно народжених дітей у ранньому віці.	2
2	Первинні імунodefіцити у дітей. Особливості клінічних проявів, тактика лікаря.	2

3	Лихоманка у дітей раннього віку. Причини, діагностичний алгоритм, диференційний діагноз, лікування, профілактика.	2
4	Особливості інфузійної терапії у дітей раннього віку.	2
5	Особливості інфекції сечової системи у дітей раннього віку.	2
6	Муковісцидоз у дітей раннього віку.	2
7	Харчова алергія у дітей раннього віку.	2
8	Невідкладні стани в дитячій алергології. Залік.	2
Разом		16

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання педіатрії стосовно тих захворювань дітей раннього віку, що вивчаються у даному модулі.

Практичні заняття за методикою їх організації є клінічними, бо на практичних заняттях передбачається:

1. обстеження та доповідь тематичного хворого раннього віку;
2. розв'язання ситуаційних задач та завдань з невідкладної допомоги;
3. розгляд тестових завдань;
4. аналіз результатів лабораторних, інструментальних обстежень;

Форма навчання: очна (денна). В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять (удосконалення навичок фізикального обстеження хворого, опанування навичками трактування результатів лабораторних та інструментальних досліджень при захворюваннях дітей раннього віку), вивчення тем для самостійної роботи. Самостійна робота студента оцінюється під час проведення поточного та підсумкового контролю у вигляді заліку з дисципліни «Захворювання дітей раннього віку» (Модуль 1 «Захворювання дітей раннього віку»).

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра педіатрії №1/Студенту/Очна форма навчання/ Педіатрія/ 4 курс/ Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра педіатрії №1. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: індивідуальне усне/письмове опитування, розв'язання типових ситуаційних задач, контроль практичних навичок при проведенні обстеження пацієнта та трактуванні результатів лабораторно-інструментальних досліджень, тестові завдання з вибором правильної відповіді, захист історії хвороби.
Проміжний контроль	Зараховують, якщо студент засвоїв розділ Модулю 1 в повному обсязі, про що свідчить поточне

	оцінювання кожного практичного заняття за семестр, та відвідав лекційний курс.
Підсумковий контроль - залік	Методи: залік на останньому занятті (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація /Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічні ситуаційні завдання, демонстрація практичних навичок, оцінка результатів лабораторних і інструментальних досліджень

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За п'ятибальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль - залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див.Шкалу оцінювання)
Оцінювання дисципліни:	Підсумковий контроль – від 122 до 200 балів. Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	----------	--	---

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

8. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять, техніки безпеки на практичних заняттях.

Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття. На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття. На першому занятті викладач знайомить студентів з правилами поведінки і техніки безпеки на практичних заняттях, у клініці.

Згідно Наказу ректора ВНМУ №45 від 30.08.222, під час дії воєнного стану, зумовленого агресією рф, для максимального забезпечення безпечних умов учасників освітнього процесу, кожен викладач кожне заняття повинен розпочати з доведення до студентів правил безпечної евакуації в укриття. Відразу визначається шлях до укриття та перший із студентів, хто буде вести групу. За командою викладача бути готовим зібрати речі, рухатись до укриття максимально швидко в колону по одному, поклавши одну руку на плече тому, хто йде попереду. В такому випадку в натовпі максимально зменшується ризик травматизму, особливо на сходах. Зайшовши в укриття, потрібно рухатись вглиб нього, не зупиняючись на вході. Якщо під час проведення заняття пролунав сигнал «УВАГА! ПОВІТРЯНА ТРИВОГА! ВСІМ ПРОЙТИ В НАЙБЛИЖЧЕ УКРИТТЯ!», викладач зобов'язаний:

- негайно припинити заняття
- подати здобувачам освіти команду: «Всім зібрати речі, швидко пройти в укриття»
- впевнитись, що в аудиторії нікого не залишилось
- вимкнути світло, зачинити двері
- за останнім студентом рухатись до укриття.

За сигналом «УВАГА! ВІДБІЙ ТРИВОГИ!» повернутись в аудиторію для продовження заняття.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача. На практичних заняттях дотримуватись принципів та правил медичної етики та деонтології.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час онлайн тестування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація / Основні документи), своєму викладачу протягом робочого дня або черговому викладачу у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра педіатрії № 1). Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання. Засвоєння пропущеної теми лекції перевіряється під час складання підсумкового контролю.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра педіатрії № 1/Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра педіатрії №1/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат у Microsoft Teams, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

- 1. Навчальні ресурси.** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра педіатрії №1/ Студенту). Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.
- 2. Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра педіатрії №1 / Студенту).
- 3. Питання до підсумкового контролю дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра педіатрії №1 / Студенту).

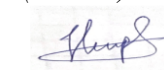
Силабус з дисципліни «Захворювання дітей раннього віку» обговорено та затверджено на засіданні кафедри педіатрії №1 (протокол №1, від « 28» серпня 2025 року).

В.о. зав. кафедри

(підпис)

доц. ЗВО Тетяна ЧЕКОТУН

Відповідальний за курс

доц. ЗВО Наталія ЧОРНОПИЩУК